

เรื่องนี้มีแต่แพะ

SCAPEGOAT STORY

พาริทัศน์ THE COMMON THREAD

“มนุษย์ผู้ขาดปัญญา มักมองหาแพะรับบาปอยู่เสมอ”

– Ernest Bevin (1881 - 1951)

ขออุทิศแด่ทุกดวงวิญญาณและทุกความทรงมานของ
“แพะรับบาป” ในสากลโลกนี้

คำนำจากผู้เขียน

“เพราะการตกเป็นแพะนํากลับกว่าการกลายเป็นผี”

จุดเริ่มต้นของหนังสือ “เรื่องนี้มีแต่แพะ” เกิดขึ้นตอนที่ผมมีมิตรรักแฟนชองหลายคนจดจำว่า The Common Thread นั้นเล่าเรื่องลึกลับ ฆาตกรรม และ “เรื่องผี” ซึ่งโดยแท้จริงแล้วส่วนตัวของผมไม่ได้มีความเชื่อเกี่ยวกับสิ่งเร้นลับเหนือธรรมชาติหรือวิญญาณจึงไม่อาจถ่ายทอดออกมาให้ชวนขนหัวลุกเลยแม้แต่เส้นเดียว

แต่อยู่มาวันหนึ่งผมได้ไปพบกับเรื่องราวสุดสะเทือนใจที่ชายคนหนึ่งที่มีนามว่า อิวาโอะ ฮากามาตะ ที่ถูกกล่าวหาใส่ร้ายป้ายสีจากเจ้าหน้าที่ตำรวจว่าเขาเป็นฆาตกรที่สังหารนายจ้างยกคร้ว กว่า 47 ปี ที่ต้องทนทุกข์ทรมานในแดนประหารเขายืนยันในความบริสุทธิ์ของตนผ่านลูกทรงเสมอมา และจากการช่วยเหลืออย่างไม่ย่อท้อของพี่สาวจนในท้ายที่สุดชายคนนี้ก็ได้รับอิสรภาพ และร้อยคดีพิจารณาคดีใหม่ว่าเขาคือผู้บริสุทธิ์ และถูกจดจางจารึกไว้ในหน้าประวัติศาสตร์ว่าชายคนนี้เป็น “แพะต้องโทษประหาร นานที่สุดในโลก”

หลังจากได้ติดตามเรื่องราวของฮากามาตะมันทำให้ผมได้พบกับหนึ่งนิยามของความทุกข์ทรมานที่น่าหวาดกลัวเสียยิ่งกว่าการตายกลายเป็นผี นั่นคือความโหดร้ายของการตกเป็นแพะรับบาป ต้องรับกรรมและเผชิญหน้ากับโทษทัณฑ์ที่ตนไม่ได้ก่อ และจากจุดนี้เองที่ทำให้ผมเปิดโลกทัศน์ว่าบนดาวเคราะห์สีน้ำเงินดวงนี้ไม่ได้มีเพียงแค่แพะรับบาปในกระบวนการยุติธรรมเท่านั้น แต่มันยังนำพาผมย้อนเวลากลับไปในอดีตอันไกลโพ้น ที่ทำให้เราได้เห็นว่า “แพะรับบาป” แทรกซึมไหลวนอยู่ในทุกวัฒนธรรม ตั้งแต่สวนเอเดน

สถานที่อันเป็นต้นกำเนิดแห่งมวลมนุษยชาติตามความเชื่อดั้งเดิมของคริสต์ศาสนา ที่ว่าแอปเปิลที่เอวาลืมลองตามคำล่อลวงของอสรพิษร้ายคือสาเหตุที่ทำให้ทั้งอดัม และเอวาถูกขับไล่ออกมาจากสวนเอเดน และเป็นต้นกำเนิดแห่งบาปทั้งปวงมาจนชั่วลูกสืบหลาน

ไปจนถึงพิธีกรรมสร้างแพะรับบาปของชาวยิวโบราณที่จะนำแพะ เบะ เบะ ที่ไม่รู้โอ้โน้หน้ มาเป็นตัวแทนในการแบกรับความทุกข์ยาก โรคระบาด เคราะห์ร้าย คำก่นด่าสาปแช่ง และความไร้ศีลธรรมทั้งปวงเอาไว้ ก่อนที่จะถูกปล่อยให้เดินไปสู่ความตายในทะเลทรายหรือดินแดนอันทุรกันดารเป็นสัญญาณว่าความโศคร้ายทั้งหมดทั้งมวลได้ออกจากบ้านเมืองไปจนหมดสิ้น

คุณจะได้ทำความรู้จักกับวิลเลียม ทินเดล ชายผู้บัญญัตินิยามคำว่า “Scapegoat” หรือแพะรับบาป ที่สุดท้ายต้องกลายมาเป็นแพะและต้องโทษทัณฑ์ถึงตายด้วยการถูกแขวนคอยังหลักประหารและเผาร่างต่อหน้าธารกำนัลเสียเอง

เท่านั้นยังไม่พอหนังสือเล่มนี้จะพาคุณไปสำรวจ “แพะ” ในแง่มุมต่างๆ ของแต่ละมุมโลกทั้งหญิงชาวบ้านที่ต้องถูกฆ่าตายเพราะถูกกล่าวหาว่าเป็นแม่มดร้าย ไปจนถึงสตรีสูงศักดิ์ที่ถูกกล่าวหาว่าเธอตีมกนและอาบเลือดหญิงบริสุทธิ์เพื่อคงความเยาว์วัย

พาไปดูการล่าแพะที่ไม่ใช่มนุษย์อย่าง “แมวดำ” ที่ถูกป้ายสีว่าเป็นสัตว์ปีศาจเป็นทาสแม่มด และยังเป็นพาหะนำโรค ที่สุดท้ายกลายเป็นการซ้ำเติมการแพร่ระบาดของรุนแรงของกาฬโรคที่คร่าชีวิตคนนับล้าน

ข้ามไปดูนักบวชปีศาจที่ถูกเล่าขานว่ามีของลับยาวกว่า 13 นิ้ว เอ๊ย ไม่ใช่!! ที่ถูกกล่าวหาว่าอยู่เบื้องหลังการล่มสลายของราชวงศ์โรมานอฟอันเกรียงไกรแห่งรัสเซีย

แล้วกลับมาที่สมัยตอนปลายอยุธยากับพระมหากษัตริย์ที่ถูกกล่าวหาว่า
มัวเมาในสตรี อ่อนแอไร้ซึ่งพระปรีชาจนนำไปสู่การเสียกรุงครั้งที่ 2 หรือแม้แต่
เรื่องราวของ 3 บิดาแห่งแพะไทยที่ถูกกล่าวหาว่ามีส่วนร่วมในการปลงพระชนม์
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 8

นี่เป็นเพียงหัวข้อเรียกน้ำย่อยจาก 30 เรื่องราวของ “แพะรับบาป”
ที่ผมจะพาทุกคนไปสำรวจพฤติกรรมชอบโป๊ยหาคนรับผิดชอบในประวัติศาสตร์
ของมนุษยชาติ

และผมเชื่อเป็นอย่างยิ่งว่าต้องมีสักเรื่องราวในเล่มนี้ที่ทำให้คุณรู้สึก
เข้าใจถึงคำเปรยที่ผมที่เอ่ยไว้ตอนแรกว่า

“เพราะการตกเป็นแพะน้ำกั้วกว่าการกลายเป็นผี”

คำนิยม

นานเท่าไรแล้ว ผมก็จำไม่ได้เหมือนกัน ที่เห็นชายหนุ่มมาดเข้มคนหนึ่ง ที่มาพร้อมน้ำเสียงที่ดูดีจนน่าทึ่ง ได้ออกมาบอกเล่าเรื่องราวที่น่าค้นหามากมาย ที่เกิดขึ้นบนโลกใบนี้

วิธีการถ่ายทอดเรื่องราวของชายคนนี้ ทำให้ผมไม่อาจจะละสายตาจาก หน้าจอลงได้ ด้วยน้ำเสียงที่ฟังดูมีน้ำหนัก แต่ก็แฝงไว้ด้วยความละเอียดอ่อน ของแง่คิดวิเคราะห์ที่ละเอียดลึกซึ้ง จนสุดท้ายบทสรุปก็ถูกเรียบเรียงออกมา อย่างเป็นกลาง และเข้าถึงง่าย

ใช่ครับ... ชายหนุ่มคนนี้ก็คือ “ฟาโรห์ จักรภัทรานน” นั่นเอง

และหนังสือที่ทุกคนกำลังถืออยู่ในมือเล่มนี้ “เรื่องนี้มีแต่แพะ ScapeGoat Story” ก็เป็นอีกหนึ่งผลงานการเขียนของฟาโรห์ ที่กำลังพาพวกเราย้อนเวลา กลับไปดูความ “อยุติธรรม” ที่ได้เคยเกิดขึ้นในหน้าประวัติศาสตร์ที่ผ่านมา เราจะได้เห็นถึงความสลับซับซ้อน ความไม่แน่นอน และความผิดพลาดของ มนุษย์และสังคม ที่ได้กลายมาเป็นตัวแปรสำคัญอันส่งผลให้ “ผู้ที่ถูกตัดสิน” กลับกลายมาเป็น “แพะรับบาป”

มันจะดีแค่ไหนหากเราได้มีโอกาสทบทวนเรื่องราวเหล่านี้อีกครั้ง ไปพร้อมกับคู่มืออย่าง “ฟาโรห์” ชายผู้ที่จะช่วยพวกเราสะท้อนถึงความสำคัญ ของกระบวนการยุติธรรมต่าง ๆ ความมีเมตตาของมนุษย์ ไปจนถึงการสร้างจิตสำนึก ของตัวเราเองเพื่อไม่ให้กลายเป็นหนึ่งในตัวแปรที่ทำให้เกิด “แพะ” ขึ้นอีกครั้ง

มาร่วมเปิดใจของเรา และอ่านตัวอักษรในหนังสือเล่มนี้เป็นเสียง “ฟาโรห์” ไปพร้อมกัน ผมเชื่อได้เลยว่า คุณจะได้เห็นมุมมองใหม่ๆ ในโลกใบนี้ อย่างแน่นอนครับ

คำนิยม

คุณเคยถามตัวเองไหมว่าผิด ถูก วัตกันที่อะไร? เวลาที่เราเห็นการตัดสินกันในสังคม เรามองผ่านความเป็นจริงหรือเพราะมีอะไรบางอย่างชักจูงใจให้คิดเป็นเช่นนั้น?

“เรื่องนี้มีแต่แพะ ScapeGoat Story” คือหนังสือที่หยิบยกประเด็นความผิดพลาดในสังคมมาเรียบเรียงให้เห็นว่าไม่ว่าจะเป็นคน หรือสัตว์ก็เคยตกเป็นแพะรับบาปในสถานการณ์ที่ไม่น่าเชื่อได้ทั้งนั้น ทุกเรื่องราวที่น่าเสียดสีชวนทำทนายให้เราตั้งคำถามต่อความเป็นธรรมในสังคมอันประหลาดบางอย่างที่เราคาดไม่ถึง

ผู้เขียนได้ร้อยเรียงเรื่องราวเสมือนดึงเราเข้าไปอยู่ในเหตุการณ์จริงที่น้อยคนจะรู้ว่าเคยเกิดเรื่องแบบนี้ในโลก การสำรวจมุมมองความคิดของผู้คนอย่างละเอียดอ่อนและลุ่มลึกจนทำให้ผู้อ่านทั้งและสะเทือนใจในเวลาเดียวกัน

นี่ไม่ใช่แค่หนังสือที่รวบรวมเรื่องราวทางประวัติศาสตร์เข้าด้วยกัน หากแต่เป็นหนังสือที่ทำให้เราได้กลับมาพิจารณาความเชื่อ อคติ และการตัดสินของตัวเองอย่างลึกซึ้งอีกครั้ง “เรื่องนี้มีแต่แพะ ScapeGoat Story” คือหนังสือที่จะพาคุณผ่านความซับซ้อนของมนุษย์ในแง่มุมที่แปลกใหม่และน่าทึ่ง จนยากที่จะวางลง

คุณแนน พัชรแนน เจ้าของช่อง Nan PacharaNan

คำนิยม

ในโลกที่เต็มไปด้วยเรื่องราวความซับซ้อนของมนุษย์และสังคม “เรื่องนี้มีแต่แพะ ScapeGoat Story” คือหนังสือที่จะนำเราเข้าสู่โลกของแพะรับบาอย่างที่ไม่เคยเห็นมาก่อน ด้วยการวิเคราะห์ที่ละเอียดและลึกซึ้ง พี่โรห์ได้พาเราไปสำรวจเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในประวัติศาสตร์ ทั้งในส่วนของมนุษย์และสัตว์ที่ตกเป็นเหยื่อของการตัดสินใจและความเชื่อที่ไม่ยุติธรรม หนังสือเล่มนี้ไม่เพียงแค่เล่าเรื่อง แต่ยังเปิดมุมมองใหม่ให้เรามองเห็นถึงความซับซ้อนและความไม่แน่นอนของมนุษย์และสังคม

หนังสือเล่มนี้ได้รวบรวมเรื่องราวแพะรับบาไปกว่า 30 เรื่อง ที่จะพาเราย้อนกลับไปสำรวจเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ ตั้งแต่เรื่องราวของบุคคลที่ถูกกล่าวหาอย่างไม่เป็นธรรม ไปจนถึงสัตว์ที่กลายเป็นสัญลักษณ์ของความผิดพลาดหรือความไม่เป็นธรรมของสังคม

ทุกเรื่องราวถูกถ่ายทอดออกมาอย่างปราณีต ยิ่งผู้สื่อสารเป็นพี่โรห์ ผู้ที่มีสไตล์การเล่าอันมีเอกลักษณ์ เฉพาะตัว เข้าใจง่าย สั้นไหล ดั่งนั้นจึงไม่แปลกใจที่จะทำให้เราผู้อ่านมีอารมณ์ร่วมไปกับทุกตัวหนังสือและเรื่องราวที่พี่โรห์ได้ถ่ายทอด

สำหรับตั้งค้หนังสือเล่มนี้ไม่เพียงแต่ทำให้เราเห็นถึงความอยุติธรรมที่เกิดขึ้นในอดีต แต่ยังเป็นกระจกสะท้อนให้เราได้พิจารณาถึงความคิดและการตัดสินใจ

เพราะในทุกๆ หน้าของหนังสือ เพื่อนๆ จะได้สัมผัสกับความน่ากลัวของการตัดสินคนจากความไม่รู้และอารมณ์ของมนุษย์ เรื่องราวที่ดูเหมือนจะเป็นเพียงเรื่องเล็กน้อยแต่กลับส่งผลให้ชีวิตหนึ่งชีวิตเปลี่ยนแปลงไปตลอดกาล ตั้งค้คิดว่าความไม่รู้และการตัดสินที่ไม่เป็นธรรมอาจทำร้ายคนอื่น

ได้มากกว่าที่เราคิด

แพะรับบาปไม่ใช่เพียงผู้แบกรับความผิดพลาดของสังคม แต่เป็นเครื่องเตือนใจให้เราใคร่ครวญในความยุติธรรม ความเห็นอกเห็นใจ และการนึกคิด ก่อนที่เราจะตัดสินใครบางคนโดยที่ไม่รู้ความจริง

คุณหมอตังค์ มรรคพร เจ้าของช่อง Tang Makkaporn

คำนิยม

ตอนที่พี่ฟาโรห์ชวนมาร่วมโพรเจกต์นี้ด้วยกัน รู้สึกดีใจมาก ๆ ที่เจ้าหนูจាំไมคนนี้จะได้เป็นส่วนหนึ่งในการบอกเล่าเรื่องราวในประวัติศาสตร์ ในอีกหนึ่งรูปแบบหนึ่ง นอกจากการนำเสนอเรื่องราวผ่านการเล่าเป็นเสียง และวิดีโอ

หนังสือเล่มนี้จะเป็นการพาผู้อ่านทุกคนท่องประวัติศาสตร์กับเรื่องราวของแพะรับบาปที่เกิดขึ้นจริงไปพร้อม ๆ กัน ถึงแม้จะเป็นเรื่องที่น่าตกใจ และน่าเศร้ามาก ๆ ที่ใครบางคนหรือบางกลุ่มจะต้องตกเป็นคนผิดโดยที่ตัวพวกเขาเองนั้นแทบจะไม่ได้มีส่วนรวมใดๆ เลย แต่มันก็เป็นอีกหนึ่งบทเรียนสำคัญที่เราสามารถจะเรียนรู้ และทำความเข้าใจเรื่องราวที่เกิดขึ้น และเมื่อถึงเวลาหนักก็เชื่อว่าเราจะนำเอาบทเรียนในอดีตมาปรับใช้เพื่อปัจจุบัน และอนาคตที่ดีขึ้นได้

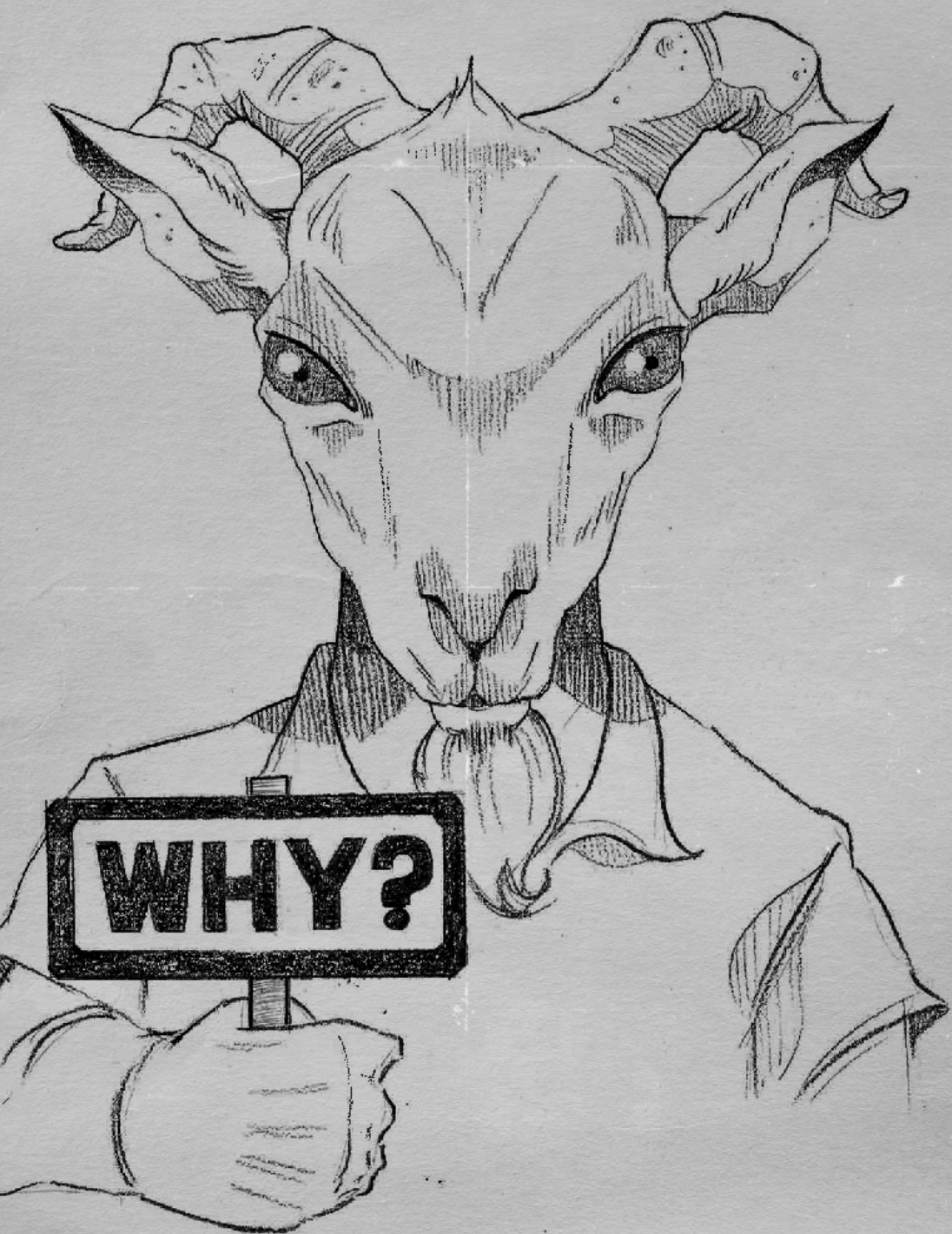
เจ้าหนูจាំไมคนนี้หวังว่าผู้อ่านทุกท่านจะสนุก เพลิดเพลิน และเรียนรู้ประวัติศาสตร์ไปพร้อม ๆ กันกับหนังสือ “เรื่องนี้มีแต่แพะ ScapeGoat Story”

เจ้าหนูจាំไม

สารบัญ

ทำไมพระเจ้าต้องรับบาป?	15
พระเจ้ารับบาปที่เก่าแก่ที่สุดในประวัติศาสตร์มนุษยชาติ	25
พระเจ้ารับบาปในปรัมปรากรีก	31
เอวา หญิงคนแรกที่กลายเป็นพระเจ้ารับบาป	41
บาปนี้พระเจ้าขอรับ อาซีฟสุดแปลก คนกินบาป	47
การล่าแม่มดครั้งใหญ่ในซาเลม พระเจ้าของความแตกต่าง	55
พระเจ้ากินเค้ก พระนางมารี อ็องตัวแน็ต	75
เลออนทรอตสกี – พระเจ้าการเมืองรัสเซีย	89
พระเจ้าคดี เซอร์รี่แอน ดันแคน	99
พระเจ้าอาบเลือด Bloody Countess	113
หมอบรัดเลย์ กับคดีพระเจ้ารับบาป	123
ไฟมหาวินาศแห่งซิดคาโก เมื่อผู้อพยพกลายเป็นพระเจ้ารับบาป	135
รัสเซียบูติน พระเจ้ารับบาปในการปฏิวัติรัสเซีย	145
พระเจ้าโทษประหาร นานที่สุดในโลก ฮากามาตะ อิวาโอะ	155
พระเจ้าเรื่องเพศ จากฮีโร่สู่พระเจ้ารับบาป อลัน ทัวริง	167
พระเจ้าเหยียดผิว นักโทษประหารที่อายุน้อยที่สุดของอเมริกา	179
พระเจ้ารับบาป ที่ไม่ใช่พระเจ้า	191
พระเจ้าปีศาจ และการเป็นพระเจ้าของมนุษย์ผู้ใจเขลา	207
พระเจ้าบทเพลง เพลงปีศาจ	215

ปู่คออี้ มีมิ และบิลลี่ พอละจี	227
แพะวงการกีฬา	237
พระเจ้าเอกทัศน์ แพะเสี้ยกรุง	255
ใช้หวัดสเปน แพะแห่งโรคร้าย	265
ผีผู้หญิง การเป็นแพะรับบาปในสังคมปิตาธิปไตย	279
แพะรับบาปของสัตว์ประหลาดแห่งยูเครน	291
แพะผู้ป่วยหมายเลข 0	301
ชาวยิว ชนชาติที่ต้องกลายเป็นแพะ	319
3 บิดาแห่งแพะไทย : ชิต บุศย์ เฉลียว	343
แพะเห็นต่าง สัณหารหมู่ 6 ตุลา	357
เดฟ เพลเซอร์ แพะรับบาปของครอบครัว	367

ทำไมแพะต้องรับบาป?

แพะรับบาป (ลำ) น. คนที่รับเคราะห์กรรมแทนผู้อื่นที่ทำกรรมนั้น
(พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542)

เคยสงสัยกันไหมว่าทำไมถึงต้องเป็นแพะที่ต้องรับบาป ทำไมไม่ใช่หมู ไม่ใช่ไก่ ไม่ใช่เป็ด บางคนก็บอกว่าแพะนี่เขาเลี้ยงกันไว้ในฝูงแกะ เพราะเวลาที่หมาป่าหรือหมาล่ามานี่ เวลาแพะตกใจมันจะอยู่หนึ่ง หรือแก๊งตาย ส่วนแกะนั้น จะวิ่งหนี พวกหมาล่าก็เลยจะจับแพะกินก่อน ก็เลยเรียกว่าแพะรับบาปนั่นเอง แต่เรื่องนี้ก็เป็นเพียงแค่ข้อสันนิษฐานอย่างหนึ่งเท่านั้น เราไปดูกันดีกว่าว่าต้นกำเนิดของแพะรับบาปนั้นมีที่มาจากอะไรกันแน่

จริงๆ คำว่า “แพะรับบาป” ในภาษาไทยนั้น เป็นการยืมคำมาจากสำนวนภาษาอังกฤษ “Scapegoat” เหมือนเช่นที่เรายืมสำนวนมาจากภาษาจีน เช่น หนทางพิสูจน์ม้า กาลเวลาพิสูจน์คน

นี่ทำให้เวลาที่เราถามถึงที่มาของคำว่าแพะรับบาปนั้น เราต้องไปดูที่ภาษาต้นทางอย่างภาษาอังกฤษ และถ้าถามว่าคำว่า “Scapegoat” นั้นเป็นคำที่มีรากศัพท์จากภาษาอังกฤษเลยไหม ก็ต้องบอกว่าไม่ใช่ เพราะคำนี้ถูกแปลมาจากภาษาละติน ซึ่งถูกแปลมาจากภาษาฮีบรูอีกทีหนึ่ง

คำคำนี้ปรากฏขึ้นครั้งแรกในคัมภีร์ไบเบิลฉบับภาษาฮีบรูว่า אָזָזְל หรือที่อ่านว่า “azazel” หรือ “แอซซาเซล” ในช่วงปลายศตวรรษที่ 4 ได้มีการแปลคำนี้ในวัลเกต หรือไบเบิลฉบับภาษาละติน

อ้างอิงจาก *Online Etymology Dictionary* วิเคราะห์ว่า Azazel ในบริบทนี้อาจไม่ได้หมายถึงชื่อของเจ้าแห่งดินแดนหลังความตายในความเชื่อของคริสต์ศาสนา แต่มีที่มาจากคำว่า azal หมายถึง การเอาออกไป และการเติมเสียงซ้ำตอนท้ายในภาษาฮีบรูนั้น บ่งชี้ถึงลักษณะเป็นการเน้นย้ำหรือการกระทำซ้ำๆ azalzal จึงหมายความว่า การลบออกด้วยการกระทำซ้ำๆ Azazel หรือ azazel ดังนั้น จึงหมายถึงผู้ที่ขจัดออกไปโดยผลการกระทำหลายๆ อย่าง เมื่อคำนึงถึงบริบทของพิธีกรรมซึ่งแพะตัวนี้ต้องรับบาปของคนทั้งชุมชนก่อนนำไปปล่อยทิ้งในทะเลทรายหรือแหล่งทุรกันดารมันจึงสอดคล้องกับในพระคัมภีร์

ไบเบิลเวอร์ชันนี้ที่ได้ตีความว่า “the goat that departs” หรือถ้าจะให้แปลเป็นไทยอีกทีก็จะหมายความว่า “แพะที่ได้ออกเดินทางไป” นั่นเอง

“พี่ฟาโรห์คะ...แล้วแพะที่ออกเดินทางไปในั้น ทำไมถึงกลายเป็นแพะรับบาปได้ล่ะคะ?”

ในพระธรรมเลวีนิติของพระคัมภีร์ไบเบิลได้กล่าวถึงเรื่องราวประเพณีในวันลบมลทินบาป หรือ วันยมคิปปูร์ประจำปีของชาวยิวโบราณ ไว้ว่าในวันนั้นปุโรหิตจะถวายเป็นเครื่องบูชาเพื่อไถ่บาปของตัวเองและครอบครัว หลังจากนั้นท่านปุโรหิตคนนี้จะนำแพะสองตัวมาทำพิธี โดยในพิธีจะมีสลากอยู่สองฉบับ สลากใบที่หนึ่งจะเป็นสำหรับแพะที่จะถูกเลือกเป็นเครื่องบูชาพระเจ้า และจะฆ่ามันทิ้งเสีย หลังจากนั้นก็จะนำซากที่เหลือไปเผาทิ้งที่บริเวณนอกชุมชนเพื่อเป็นการไถ่บาปให้มวลมนุษย์ และขอให้พระเจ้าผู้เป็นเจ้านั้นยกโทษให้แพะตัวนี้ จะถูกเรียกว่า “Lord’s goat” หรือ “แพะไถ่บาป”

ส่วนสลากที่เหลือ จะให้แพะอีกหนึ่งที่เหลืออยู่ โดยแพะตัวนี้จะถูกถวายเป็นอาซาเซล เทพเจ้าแห่งดินแดนหลังความตาย ให้เป็นตัวแทนผู้รับบาปของชาวบ้านทั้งหมด โดยท่านปุโรหิตจะทำการวางมือไว้บนหัวของแพะที่ยังมีชีวิตอยู่ และถูกผูกเขาทั้งสองข้างด้วยฟูกที่ถักทอเป็นสีแดงสด

ก่อนที่จะทำการสารภาพบาปของชาวยิวทั้งหมด รวมถึงสิ่งไร้ศีลธรรมต่างๆ ที่มนุษย์ได้ทำเอาไว้ เป็นสัญลักษณ์ถึงการนำเอาบาปทั้งปวงไปไว้ที่แพะที่ยังเหลืออยู่ ชาวบ้านก็จะมาช่วยกันรุมด่าว่า สลากแห่งเจ้าแพะตัวนี้ด้วย หลังจากนั้นมันก็จะถูกปล่อยเข้าไป โดยเป็นนัยว่า นี่เป็นการโอนบาปทั้งหมดไปให้แพะ และมันก็จะจากไปโดยที่ไม่กลับมาอีก และแพะตัวนั้นได้แบก “รับบาป” เอาไว้ทั้งหมดแล้ว มันก็จะถูกเรียกว่า “แพะรับบาป”

อีกหนึ่งสิ่งที่น่าสนใจมันก็มีเงื่อนไขสำคัญในพิธีกรรมนี้อยู่คือ ถึงแพะรับบาปจะถูกด้อยค่า ต่ำทอรุนแรงขนาดไหนก็ห้ามตีหรือทำร้ายเด็ดขาด

เพราะพวกเขากลัวว่าเจ้าแพะนั้นจะได้รับบาดเจ็บจนเกินกว่าที่จะแบกหามบาปของพวกเขาออกไปในดินแดนที่รกร้าง ถิ่นทุรกันดาร อดอยากทุกข์ทรมานอย่างเดียวดายจวบจนลมหายใจสุดท้าย และเมื่อพู่สีแดงสดที่ผูกไว้ถูกแสงแดดพายุฝน สายลมชะล้างจนซีดขาวจะถือว่าบาปของเหล่ามนุษย์ได้เลือนหายไปจนหมดสิ้นแล้ว

หรือในบางพื้นที่พวกเขาก็ไม่ได้จะปล่อยให้มันเดินออกไปแต่จะเป็นการถูกจับโยนลงหน้าผานอกเมือง ชีวิตที่ต้องสละไปของเจ้าแพะนั้นก็จะถือเป็นการขจัดบาปพวกของชาวเมืองไปแล้วนั่นเอง

“แล้วแพะรับบาปนี้เกี่ยวกับยังไรกับคนที่ต้องรับผิดชอบโดยที่ไม่ได้ทำผิดหรือคะพี่ฟาโรห์?”

จริง ๆ ถ้าอ่านเรื่องพิธีกรรมที่เกิดขึ้นกับแพะในพิธีกรรมของชาวอียิปต์อาจจะยังไม่เห็นภาพว่าแพะรับบาปนั้นเกี่ยวอะไรกับการรับผิดชอบของคนบริสุทธิ์แทนผู้ที่กระทำความผิด แนวคิดเรื่องที่จะใช้คำว่าแพะรับบาปในความหมายที่เราเข้าใจกันในปัจจุบันนั้น เริ่มขึ้นในช่วงศตวรรษที่ 16 โดยเชื่อว่าเป็นอิทธิพลการใช้คำศัพท์ที่มาจากเรื่องราวในพระคัมภีร์ไบเบิล

แน่นอนว่าเมื่อกล่าวถึงการไถ่บาป คงนึกถึงใครไปไม่ได้นอกจากพระเยซูคริสต์ พระบุตรแห่งพระเจ้าผู้ลงมาประสูติเพื่อรับความทรมานและสิ้นพระชนม์บนไม้กางเขนเพื่อไถ่บาปทั้งมวลแก่มนุษยชาติ แต่ในมุมมองของศาสนาคริสต์นั้น พระเยซูไม่ได้เป็นเพียงแค่ว่าแพะผู้ไถ่บาป แต่ท่านยังเป็นทั้งปุโรหิตผู้ดำเนินพิธีกรรม และเป็นแพะผู้รับบาปด้วย

เรื่องราวการสังเวยแพะในพิธีของชาวยิวนั้นได้ถูกเอามาเปรียบเทียบกับเหตุการณ์ในพระคัมภีร์ไบเบิลภาคพันธสัญญาใหม่ ที่เล่าถึงเรื่องราวตอนที่ปีลาตข้าหลวงแคว้นยูเดียจะต้องยกโทษประหารให้กับนักโทษหนึ่งคน และปล่อยตัวออกจากการควบคุมของจักรวรรดิโรมันในเทศกาลปัสกา ที่มีธรรมเนียมว่า

ข้าหลวงโรมันต้องปล่อยตัวนักโทษตามการเลือกของผู้ชน ซึ่งปรากฏว่า เหตุการณ์นั้น มีนักโทษทั้งสองคนที่ต้องถูกเลือกนั้นก็คือพระเยซูแห่งนาซาเร็ธ ผู้ที่ถูกกล่าวขานว่าเป็นพระราชของชาวยิว กับบาร์บัสผู้เป็นกบฏ

สิ่งที่เกิดขึ้นคือเมื่อปีลาตได้พานักโทษทั้งสองคนมาให้ประชาชนชาว เยรูซาเล็มเลือกว่าจะให้ใครเป็นผู้ที่โดนลงโทษ และจะปล่อยให้ใครเป็นอิสระ ชาวเมืองนั้นได้เลือกให้พระเยซูเป็นผู้ที่โดนตรึงกางเขน และเลือกให้บาร์บัส ได้รับการปล่อยตัว

ถึงเรื่องนี้มันจะดูเหมือนว่าบาร์บัสเป็นแพะตัวที่สอง ที่เป็นผู้แบกรับบาป เอาไว้ แต่เมื่อดูจริงๆ แล้วพระเยซูต่างหากที่เป็นคนที่รับโทษ ทั้งๆ ที่ตัวเอง นั้นไม่ได้ก่อความผิดอะไรใดๆ เลย ส่วนบาร์บัสนั้นก็กลายเป็นตัวแทนของ คนบาปที่หนีออกจากบทลงโทษไปได้เสียมากกว่า จุดนี้เองทำให้ผู้คนเริ่มใช้คำ Scapegoat หรือ แพะรับบาป เพื่อสื่อถึงการที่คนบริสุทธิ์ต้องมารับผลกระทบ ในสิ่งที่ตัวเองไม่ได้เป็นคนก่อ

ด้วยตำนานการไถ่บาปที่กล่าวไปในข้างต้นทำให้วิลเลียม ทินเดล นักบวช ในศาสนาและปัญญาชนคนอังกฤษ ที่แปลพระคัมภีร์ไบเบิลจากภาษาละติน เป็นภาษาอังกฤษ ตัดสินใจที่จะแปลคำว่า แอสซาแซล ด้วยคำว่า Scapegoat ในพระคัมภีร์ไบเบิลฉบับของตัวเองที่เผยแพร่ออกมาในปี 1530 นั้นนับได้ว่าเป็นครั้งแรกที่คำนี้ถูกใช้อย่างเป็นทางการ

และคำนี้ก็ถูกเผยแพร่อีกครั้งในคริสต์ศักราช 1611 ในการแปลพระคัมภีร์ ไบเบิลฉบับของพระเจ้าเจมส์ กษัตริย์ของอังกฤษ ก่อนที่จะถูกใช้เรียกขานกัน อย่างแพร่หลายในเวลาต่อมา แต่หนึ่งในสิ่งที่น่าสนใจคือในวาระสุดท้าย ชายผู้บัญญัติคำว่า “Scapegoat” คนนี้ต้องกลายมาเป็นแพะรับบาปเสียเอง

“หิมม ที่มาที่ไปมันเป็นอย่างใจคะ ฟาโรห์?”

ย้อนกลับไปในยุคสมัยที่ทินเดลยังมีชีวิตอยู่ เขาเป็นปัญญาชนหัวก้าวหน้า ที่มีแนวคิดว่าการที่ศาสนจักรผูกขาดพระวาระของพระเจ้าด้วยการไม่อนุญาตให้แปลพระคัมภีร์ไบเบิลจากภาษาละตินเป็นภาษาอังกฤษ ทำให้ผู้คนต้องพึ่งพาเหล่าพระนักบวชในศาสนาเพียงไม่กี่คนที่อ่านภาษาละตินออก นั่นมันนำไปสู่การที่เหล่าผู้นำศาสนาบางกลุ่มฉกฉวยโอกาสจากกำแพงภาษาตีความพระวาระเพื่อผลประโยชน์ส่วนตน

ซึ่งตัวทินเดลมองว่านักบวชที่นั่นฉลและไร้ศีลธรรมเหล่านี้มีผลเกินกว่าจะได้รับหน้าที่อันสำคัญอย่างการนำพาผู้คนให้พ้นจากบาป เขาต้องการที่จะทำลายกำแพงภาษาพร้อมทั้งตัดตัวกลางอย่างศาสนจักรด้วยการแปลพระคัมภีร์ไบเบิลจากภาษาละตินเป็นภาษาอังกฤษ และเปลี่ยนวิธีการทำซ้ำพระคัมภีร์จากการคัดลอกมาใช้เทคโนโลยีการพิมพ์ด้วยตัวเรียงพิมพ์ ด้วยความเชื่อที่ว่า “ประชาชนจะหลุดพ้นจากบาปทั้งปวงได้ต่อเมื่อพวกเขาเข้าถึงพระวาระของพระเจ้าโดยตรงจากไบเบิลเท่านั้น ไม่ใช่จากลมปากของนักบวชคนใด”

เมื่อเขานำไอเดียนี้ไปปรึกษาพระสังฆราชแห่งลอนดอนเพื่อขอรับการสนับสนุนในการแปลและตีพิมพ์ มันได้ทำให้เขาเปลี่ยนสถานะจากปัญญาชนเป็นคนนอกกรี๊ด และทำให้เขาต้องออกเดินทางนอกบ้านเกิดไปยังดินแดนห่างไกลเพื่อหาคนที่ใจกล้าพอที่จะยอมเสี่ยงตีพิมพ์ผลงานแปลพระคัมภีร์ของเขา และในปี 1524 เขาก็ได้พบโรงพิมพ์ที่ตามหาในเมืองโคโลญ ประเทศเยอรมนี พร้อมทั้งได้เจอเศรษฐีพ่อค้าที่มีอุดมการณ์เดียวกันกับเขาออกทุนสนับสนุนการตีพิมพ์พระคัมภีร์ฉบับพันธสัญญาใหม่งานแปลอังกฤษของทินเดล จนออกมาเป็นเล่มสมบูรณ์ในอีกหนึ่งปีต่อมา โดยเขาตั้งใจจะนำผลงานนี้กลับไปอังกฤษ

ปรากฏว่าเมื่อไบเบิลฉบับทินเดลถูกลักลอบนำเข้ามาจำหน่ายอย่างลับ ๆ ในอังกฤษ มันกลับสร้างยอดขายถล่มทลาย เรียกได้ว่าขายดีเป็นเทน้ำเทท่างานแปลของเขาถูกละเมิดลิขสิทธิ์เมื่อมีพ่อค้าหัวใสเห็นช่องทางรวย คัดลอก

ไบเบิลออกจำหน่ายสร้างรายได้มหาศาล ในตอนนั้นพระคัมภีร์ไบเบิลของเขากว่า 16,000 เล่ม ถูกตีพิมพ์ส่งต่อกระจายไปทั่วประเทศอังกฤษ แต่ตัวผู้สร้างผลงานอย่างทินเดลกลับไม่สนใจที่จะแสวงหาเงินทองของมีค่าเหล่านั้นเลย เขายังคงใช้ชีวิตอย่างสมณะ มีธยันต์และต้องเก็บตัวเร้นกายจากศาสนจักรที่เกรี้ยวกราดจากการทำทนายอำนางของเขา

พระสังฆราชแห่งลอนดอนออกประกาศว่าพระคัมภีร์ไบเบิลภาษาอังกฤษของทินเดลนั้นมันคือหนังสือนอกรีตของปีศาจ และใครก็ตามที่มีไว้ในครอบครองจะต้องได้รับโทษนรกหลายครั้งที่ศาสนจักรกว้านยึดไบเบิลเล่มนี้มากมาย เพียงเพื่อกองเป็นภูเขาเผาทำลายต่อหน้าสาธารณชนพร้อมทั้งป่าวประกาศล่าตัวทินเดล นั่นจึงนำไปสู่ความจริงอันน่าเสียดายที่ว่าจากผลงานต้นฉบับกว่าหมื่นเล่มกลับมีเพียงสองเล่มเท่านั้นที่เหลือรอดมาจนถึงปัจจุบันทุกวันนี้

นอกจากทินเดลจะถูกกล่าวหาว่าเป็นคนนอกรีตเขายังถูกกล่าวโทษว่าอยู่เบื้องหลังการปลุกปั่นยุยงชาวบ้านให้ต่อต้านศาสนจักร จนนำไปสู่การจลาจลและกลายเป็นแพะรับบาปว่าเขาคือต้นตอการลุกฮือขึ้นสู้ของชาวนาซาวไรในเยอรมนีที่มีผู้เสียชีวิตไปกว่า 70,000 ราย

หลังจากทินเดลกำลังกบดานอยู่ในยุโรปอยู่หลายปี ทำயที่สุดทินเดลก็ถูกคนใกล้ชิดที่ไว้เนื้อเชื่อใจทรยศขายความลับที่อยู่ของเขาให้กับศาสนจักรและถูกจับกุมตัวได้ที่เมืองแอนต์เวิร์ปในปี 1535 เขาถูกทำทรมาน ดูหมิ่นเหยียดหยาม ถูกแห่ประณาม และผ่านขั้นตอนการลดทอนความเป็นมนุษย์มากมาย แต่ตลอดระยะเวลาที่ทินเดลต้องโทษทัณฑ์ของศาสนจักรเขายังคงสงบนิ่ง มีศรัทธาในศาสนาและอุดมการณ์ของตนอย่างแรงกล้า ไม่แสดงกริยาหวาดกลัวหรือโอนอ่อนสยบยอมใต้อะไร ๆ ออกมา จนมีบันทึกข้อความของผู้คุมคนหนึ่งกล่าวถึงทินเดลไว้ว่า

“หากว่าชายผู้นี้ไม่ใช่ชาวคริสต์ที่ดีแล้วไซ้ ข้าก็ไม่เห็นว่าจะมีผู้ใดคู่ควร

กับคำว่า ชาวคริสต์ที่ดี”

หลังจากถูกทำทรมาณนานกว่าหนึ่งปี ท้ายที่สุดวิลเลียม ทินเดลก็ถูกนำตัวไปแขวนคอตยังหลักประหารและถูกเผาต่อหน้าธารกำนัล มีคำกล่าวอ้างที่บอกเล่าสืบต่อกันมา ก่อนตายทินเดลได้กล่าวคำสั่งเสียสุดท้ายไว้ว่า **“ข้าแต่พระเจ้า, ได้โปรดเบิกเนตรกษัตริย์แห่งอังกฤษด้วยเถิด”**

แม้ทินเดลจะลาจากโลกนี้ไปแล้วเขาได้ทิ้งมรดกผลงานเอาไว้มหาศาลกว่า 84% ของพระคัมภีร์ไบเบิลภาคพันธสัญญาใหม่ และกว่า 76% ของภาคพันธสัญญาเดิมที่ถูกตีพิมพ์ออกมาใหม่ เมื่อคริสต์ศักราช 1611 ในพระคัมภีร์ไบเบิลฉบับของพระเจ้าเจมส์ กษัตริย์ของอังกฤษเป็นผลงานการแปลของชายคนนี้ จำนวนและภาษาอันงดงามในการแปลไบเบิลจากละตินมาเป็นอังกฤษได้อย่างสละสลวย ช่วยส่งให้ชื่อของวิลเลียม ทินเดลคนนี้ถูกจดจำในฐานะผู้มีคุณูปการในวงการวรรณคดีอังกฤษเคียงคู่กับเชกสเปียร์ ซึ่งหนึ่งในนั้นคือคำว่า “พระเจ้ารับบาป” ที่เขาได้บัญญัติเอาไว้โดยที่ไม่เฉลียวใจเลยว่า วันหนึ่งเขาจะตกตายกลายเป็นหนึ่งในตัวอย่างของคำนิยามที่เขาคิดขึ้นมาเอง

แพะรับบาปที่เก่าแก่ที่สุด
ในประวัติศาสตร์มนุษยชาติ

ถ้าจะให้พูดถึงแพะรับบาปที่เก่าแก่ที่สุดที่เคยมีบันทึกไว้ก็จะสามารถย้อนกลับไปได้ไกลถึง 2400 ปีก่อนคริสตกาลเลยทีเดียว โดยเป็นบันทึกของเมืองเฮบลาที่อยู่ในบริเวณซีเรียในปัจจุบันพิธีกรรมที่มีความคล้ายคลึงกับพิธีกรรมในคัมภีร์ไบเบิลในเรื่องการใช้แพะรับบาปของชาวซีเรียโบราณนั้น จะเป็นพิธีกรรมการชำระล้างบาปในงานแต่งงานของกษัตริย์

ในพิธีจะมีการนำแพะตัวเมียมาใส่เครื่องประดับคอที่ทำมาจากเงิน หลังจากนั้นจะปล่อยมันไปในพื้นที่ที่รกร้างที่เรียกว่า อลินี โดยชาวบ้านก็จะมาร่วมในพิธีนี้ด้วย แพะจะเป็นเหมือนตัวแทนที่จะนำพาลังไม้ต้อออกไปจากหมู่บ้าน ซึ่งในที่นี้ไม่ได้เปรียบเทียบกับบาปเหมือนอย่างในคริสต์ศาสนา แต่จะเป็นแนวลึงชั้วร้าย ภูตผีปีศาจเสียมากกว่า

แต่ถ้าถามว่าแพะรับบาปที่เป็นคนที่ต้องโดนกล่าวร้าย ทั้ง ๆ ที่ตัวเองไม่ได้ทำอะไรผิดก็คงจะเป็นในช่วงอารยธรรมกรีก ที่เราจะเริ่มเห็นวัฒนธรรมแพะรับบาปเกิดขึ้น ซึ่งจริง ๆ ก็มีความโดดเด่นอยู่เหมือนกัน ในสมัยที่วิทยาศาสตร์นั้นยังคงเป็นเหมือนความลับแห่งจักรวาล และในขณะที่ผู้คนยังไม่ได้เข้าใจเหตุผลของการเกิดภัยพิบัติ หรือโรคระบาด แนวทางการแก้ไขปัญหาของพวกเขานั้นก็จะเป็นไปตามความเชื่อเรื่องเทพเจ้า แน่แน่นอนว่าการบูชาัญญ และแพะรับบาปก็เป็นส่วนหนึ่งในวัฒนธรรมของชาวกรีกเช่นเดียวกัน

ชาวกรีกสมัยโบราณเชื่อว่าการที่เรานั้นสังเวคนเพียงสองสามคนให้กับเทพเจ้า ก็จะสามารถช่วยให้สังคมทั้งหมดรอดจากเรื่องราวร้าย ๆ ที่เกิดขึ้นได้ และคนที่ตกเป็นแพะนั้นก็ไม่ใช่ใครที่โหด คนที่อ่อนแอ แผลงแยก และไม่เป็นที่ต้องการของสังคม บุคคลพวกนี้มักจะกลายเป็นเป้าหมายของการเลือกแพะ

การบูชาัญญ “แพะรับบาป” ของกรีกนั้นมักจะเกิดขึ้นในช่วงที่บ้านเมืองมีความอดอยาก ประสบภัยแล้ง โรคระบาด หรือเมื่อไหร่ก็ได้ที่พวกเขาคิดว่าชีวิตของพวกตนนั้นตกอยู่ในอันตราย ถึงเราจะเคยเห็นเรื่องราวการเสียสละของ

คนชนชั้นสูงของกรีก ที่ยอมเป็นเครื่องบูชาญญ อย่างเช่น เจ้าหญิงแอนดรอเมดา แต่ในความเป็นจริงนั้นจะมีคนชั้นสูงที่โหดจะยอมสละชีวิตที่สุขสบาย เพื่อแลกกับความเป็นอยู่ของประชาชนคนชั้นล่าง มันอาจจะมีแหละ แต่ไม่ใช่ทุกคนแน่นอนที่จะยอมทำแบบนั้น นี่ทำให้เรื่องจริงที่เกิดขึ้นในสังคมกรีกในยุคนั้นคือ แพะรับบาปของเรื่องนี้ก็มักจะถูกเลือกจากคนชนชั้นล่างของสังคม ไม่ว่าจะเป็น อาชญากร ทาส คนอัปลักษณ์ หรือแม้แต่คนจนที่ไม่มีอันจะกิน เพราะพวกเขาถูกมองว่าเป็นตัวการที่ทำให้พระเจ้าโกรธจนดลบันดาลให้เกิดเภทภัยร้าย ๆ กับเมือง

หลังจากที่ได้รับเลือกแล้ว ก่อนจะถึงช่วงเวลาของการสังเวย แพะรับบาป หรือที่ชาวกรีกเรียกว่า “pharmakos” หรือฟาร์มาคอสนั้น จะได้รับการประณินบัติอย่างดี ราวกับว่าพวกเขาได้ใช้ชีวิตอย่างราชา ทั้งเสื้อผ้าอาหารรสสุดหรู อาหารชั้นเลิศ ที่ปกติแล้วจะต้องเป็นชนชั้นสูงเท่านั้นถึงจะได้กิน ไม่ว่าจะเป็นมะเดื่อ แคนทาลูปส์ และชีส ผู้ที่ได้รับเลือกก็สามารถส่งมากินได้เลยในแต่ละวัน

แต่หลังจากเวลาที่เป็นเหมือนดั่งสวรรค์ได้จบลง พวกเขาจะได้เผชิญกับความจริงอันแสนโหดร้าย แพะรับบาปนั้นจะถูกเนรเทศออกจากเมือง หรือบางรายก็โหดร้ายถึงขนาดที่พวกเขาจะถูกบูชายัญด้วยการขว้างหินจนตาย โดนไฟเผาทั้งเป็น หรือแม้กระทั่งโดนโยนลงมาจากหน้าผา

มีบันทึกเอาไว้ว่าในเมืองโคลอโฟน ในภูมิภาคไอโอเนีย ที่เป็นอาณานิคมของกรีกโบราณ ผู้ที่กลายเป็นแพะนั้นจะถูกวิ่งไล่ไปทั่วเมือง พร้อมทั้งถูกเขียนตีด้วยกิ่งมะเดื่อไปด้วยในเวลาเดียวกัน หลังจากนั้นเขาก็จะถูกโยนจากหน้าผาให้จมน้ำตายแต่นั้นก็ยังไม่ใช่ว่าจบ เพราะร่างของพวกเขาก็จะถูกนำขึ้นมาเผา และขี้เถ้าที่ได้จากการเผาศพนั้นจะถูกทิ้งลงทะเล หรือโปรยไปทั่วดินแดนเพื่อเป็นปุ๋ยให้กับแผ่นดิน

“พีฟาร์โธคะ เขาทำกันขนาดนี้ มันช่วยบ้านเมืองจากภัยพิบัติได้จริงๆ เหนืออะไรคะ?”

แน่นอนว่าภัยพิบัติมันก็ไม่ได้หายไปไหนหรอก เพราะเรารู้ๆ กันอยู่ว่ามันมีสาเหตุที่สามารถอธิบายได้ด้วยวิทยาศาสตร์ และการแก้ไขปัญหามันก็ไม่ใช่การสังเวยชีวิตของคนในสังคมด้วย แต่พิธีกรรมเหล่านี้ก็สามารถที่จะช่วยให้ความตึงเครียดภายในสังคมตอนนั้นผ่อนคลายลงได้บ้าง ทำให้ความวุ่นวายเกิดขึ้นน้อยลง และเพื่อเป็นการยืนยันให้สำหรับชาวเมืองที่เหลืออยู่ว่าพวกเขาเหล่านั้นยังมีสถานะและจุดยืนอยู่ในสังคมของตัวเอง

จริงๆ นอกจากการหาแพะในสถานการณ์ที่บ้านเมืองกำลังแย่ ยังมีอีกวัฒนธรรมอื่น ๆ ในอารยธรรมอื่นๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับแพะรับบาปด้วย และวัฒนธรรมนั้นก็คือเทศกาลประจำปีที่เรียกว่า Thargelia หรือ ทราเกลเลีย ซึ่งงานเทศกาลนี้จะเป็นงานเทศกาลที่เกี่ยวกับการขอพรเพื่อการเกษตร เป็นหนึ่งในเทศกาลสำคัญที่สุดของชาวเอเธนส์ โดยเทพที่ชาวเมืองจะจัดการบูชาขอพรนั้นคือ เทพอะพอลโล เทพแห่งดวงอาทิตย์ และเทพีอาร์ทีมิส เทพแห่งการล่าสัตว์ ซึ่งเทพทั้งสองคนนี้เป็นพี่น้องฝาแฝดที่ใช้หนูเหมือนกัน การเฉลิมฉลองของเทศกาลนี้จะถูกจัดขึ้นในวันเกิดของเทพเจ้าทั้งสองคน ที่จะตรงกับวันที่ 6 และ 7 ของเดือนทราเกลเลีย หรือประมาณวันที่ 24 และ 25 พฤษภาคม

ในเทศกาลนี้นอกจากจะเป็นการเฉลิมฉลองบูชาแล้ว ยังมีพิธีชำระล้างและพิธีถวายผลผลิตแรกให้กับเทพเจ้าด้วย ทั้งหมดนี้ก็เพื่อแสดงถึงความขอบคุณที่ชาวเมืองมีต่อเทพเจ้า และเหมือนเป็นการตัดสินบนไม่ให้เทพเจ้านั้นพิโรธจนดลบันดาลให้เกิดภัยแล้งหรือโรคระบาดที่จะมากระทบต่อการเก็บเกี่ยว

พิธีที่สำคัญที่สุดในเทศกาลนี้ก็คือการสังเวยแพะรับบาปสองคน ด้วยความเชื่อว่าการที่ทำแบบนี้จะช่วยไม่ให้มีสิ่งเลวร้ายเกิดขึ้นภายในเมือง กวีชาวกรีกโบราณที่มีชื่อว่าฮิปโปแคทซ์ ได้อธิบายเกี่ยวกับพิธีกรรมนี้เอาไว้ว่า ในวัน

สังเวย แพะรับบาป 2 คนจะถูกเลือก โดยคนที่ถูกเลือกจะเป็นชายที่มีหน้าตา น่าเกลียดสองคน หรือในบางครั้งก็เป็นชายหนึ่งคน หญิงหนึ่งคน

เมื่อเลือกได้แล้วก็จะมึนงงที่เต็มไปด้วยอาหารมากมาย หลังจากนั้น แพะก็จะโดนไล่ พร้อมถูกเขียนตี โดยจะต้องทำให้แน่ใจว่ามีการตีโดนที่อวัยวะ บริเวณตัวของแพะให้ครบเจ็ดครั้ง หลังจากนั้นพวกเขาจะถูกไล่ออกจากเมือง และชะตากรรมก็ไม่ต่างอะไรจากแพะที่เราได้กล่าวถึงด้านบน

Scape Goat Story

เรื่องนี้มีแต่แพะ

ฟาโรห์ The common thread

พิมพ์ครั้งที่ 1 : กันยายน 2567
จัดพิมพ์โดย : บริษัท ชันสูตร พับลิชชิ่ง จำกัด

ประธานกรรมการบริหาร : มรรคพร ชัตติยะทองคำ
บรรณาธิการและวิจัยข้อมูล : จิตติยา อภิรักษษามารณ์
ภาพประกอบ : มรรค ชัตติยะทองคำ
ออกแบบปก : จารุกิตติ วงษ์อยู่น้อย
ฝ่ายขายและการตลาด : วรณิกา อนันท์สุข

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ

ฟาโรห์ The common thread.

เรื่องนี้มีแต่แพะ ScapeGoat Story.- กรุงเทพฯ : ชันสูตร พับลิชชิ่ง, 2567.

408 หน้า.

1. ประวัติศาสตร์ - รวมเรื่องสั้น. 2. กระบวนการยุติธรรม. 3. แพะรับบาป. I. มรรค ชัตติยะทองคำ, ผู้วาดภาพประกอบ. II. ชื่อเรื่อง.

959.3

ISBN 978-616-94449-1-6

พิมพ์ที่ : บริษัท บุ๊ค ไทม์ จำกัด

214 ซ. พระรามที่ 2 ซอย 38 ถ. พระราม 2 แขวงบางมด เขตจอมทอง

กรุงเทพฯ 10150

โทรศัพท์ 0-2415-2621, 0-2415-6507 โทรสาร 0-2416-7744

www.booktime.co.th

รัสบูติน แปะรับบาปปฏิวัติรัสเซีย

พระเจ้าเอกทัศน์ แปะเสียดกรุงศรี

ชิต บุศย์ เจลียว 3 มิตาแห่งแพะไทย

The Blood Countess แปะอาบเลือด

หมาแมว แปะที่ไม้ใช้แพะ

เพราะบางครั้งการตกเป็นแพะ อาจน่ากลัวกว่าการกลายเป็นผี
พบกับเรื่องราวที่จะทำให้คุณมองคำว่าแพะรับบาป
เปลี่ยนไปไม่เหมือนเดิม

หมวดประวัติศาสตร์

